

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2002/92/EY,
annettu 9 päivänä joulukuuta 2002,
vakuutusedustuksesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan ja 55 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajilla on vakuutus- ja jälleenvakuutus tuotteiden jakelussa keskeinen asema yhteisössä.
- (2) Ensimmäinen askel helpottaa vakuutusasiamiesten ja vakuutuksenvälittäjien mahdollisuuksia hyödyntää sijoitautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta otettiin toimenpiteistä sijoittautumisvapauden sekä palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamiseksi vakuutusasiamiesten ja vakuutuksenvälittäjien (ryhmästä 630 ISIC) toiminnassa, sekä erityisesti kyseistä toimintaa koskevista siirtymätoimenpiteistä 13 päivänä joulukuuta 1976 annetulla neuvoston direktiivillä 77/92/ETY ⁽⁴⁾.
- (3) Direktiiviä 77/92/ETY oli määrä soveltaa, kunnes vakuutusasiames- ja vakuutuksenvälittäjätoiminnan aloittamisesta annettujen kansallisten säännösten yhteensovittamista koskevat säännökset tulevat voimaan.
- (4) Jäsenvaltiot noudattivat laajalti vakuutusedustajista 18 päivänä joulukuuta 1991 annettua komission suositusta 92/48/ETY ⁽⁵⁾, mikä auttoi lähentämään vakuutusedustajien ammatillisia vaatimuksia ja rekisteröimistä koskevia kansallisia säännöksiä.
- (5) Kansallisten säännösten välillä on kuitenkin vielä huomattavia eroja, jotka muodostavat esteitä vakuutus- ja jälleenvakuutusedustustoiminnan aloittamiselle ja harjoittamiselle sisämarkkinoilla. Tämän vuoksi on aiheellista korvata direktiivi 77/92/ETY uudella direktiivillä.
- (6) Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien olisi voitava käyttää hyväkseen sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta, jotka ovat perustamissopimuksessa taattuja oikeuksia.
- (7) Se, että vakuutusedustajat eivät voi toimia vapaasti koko yhteisössä, on esteenä vakuutusalan yhtenäismarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle.
- (8) Vakuutusedustustoiminnan aloittavia tai sitä harjoittavia henkilöitä koskeviin ammatillisiin vaatimuksiin tai rekisteröintiin liittyvien kansallisten säännösten yhteensovittaminen voi tästä syystä edistää sekä rahoituspalvelujen yhtenäismarkkinoiden toteuttamisen loppuunsaattamista ja asiakkaan suojan paranemista tällä alalla.
- (9) Vakuutus tuotteiden jakelijoina voivat toimia monentyyppiset henkilöt tai laitokset, kuten asiamiehet, välittäjät ja vakuutusedustusta harjoittavat pankit. Toimijoiden tasapuolinen kohtelu ja asiakkaan suoja edellyttävät, että kaikki nämä henkilöt tai laitokset kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (10) Tämä direktiivi sisältää sidoksissa olevaa vakuutusedustajaa koskevan määritelmän, jossa otetaan huomioon tiettyjen jäsenvaltioiden markkinoiden erityispiirteet ja jonka tavoitteena on määritellä edellytykset, joiden mukaisesti kyseiset edustajat voidaan rekisteröidä. Tällä määritelmällä ei ole tarkoitus estää sitä, että jäsenvaltioilla on sitä vastaavia sellaisten vakuutusedustajien käsitteitä, jotka toimivat jonkin vakuutusyrityksen puolesta ja nimissä ja sen täydellä vastuulla ja voivat periä vakuutusmaksuja ja asiakkaalle tarkoitettuja korvauksia tässä direktiivissä säädettyjä taloudellisia takuita koskevia edellytyksiä noudattaen.
- (11) Tätä direktiiviä olisi sovellettava henkilöihin, joiden liiketoimintana on vakuutusedustuspalvelujen tarjoaminen kolmansille korvausta vastaan, joka voi olla rahallinen tai näiden edustajien tuottamiin palveluihin liittyvä muunlainen sovittu taloudellinen etu.
- (12) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava henkilöihin, jotka harjoittavat muunlaista ammatillista toimintaa, esimerkiksi veroneuvojiin tai tilintarkastajiin, ja jotka antavat satunnaisesti neuvoja vakuutuksista kyseistä muuta ammattitoimintaa harjoittaessaan eikä henkilöihin, jotka antavat pelkästään yleisluonteisia tietoja vakuutus tuotteista, jos tämän toiminnan tarkoituksena ei ole auttaa asiakasta tekemään tai soveltamaan vakuutus- tai jälleenvakuutussopimusta, eikä ammattimaista vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksen vahingon selvittelyä tai vahingon arviointi- ja -korvaustoimintaa.

⁽¹⁾ EYVL C 29 E, 30.1.2001, s. 245.

⁽²⁾ EYVL C 221, 7.8.2001, s. 121.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 14. marraskuuta 2001 (EYVL C 140 E, 13.6.2002, s. 167), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 18. maaliskuuta 2002 (EYVL C 145 E, 18.6.2002, s. 1), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 13. kesäkuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 28. kesäkuuta 2002.

⁽⁴⁾ EYVL L 26, 31.1.1977, s. 14, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

⁽⁵⁾ EYVL L 19, 28.1.1992, s. 32.

- (13) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava vakuutusedustusta sivutoimisesti harjoitaviin henkilöihin, tietyin ankarin edellytyksin.
- (14) Sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jossa vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajan asunto tai keskushallinto sijaitsee, olisi rekisteröitävä edustaja, edellyttäen, että tämä täyttää tiukat ammatilliset vaatimukset, jotka liittyvät pätevyyteen, hyvään maineeseen, ammatilliseen vastuuvakuutukseen ja taloudelliseen kapasiteettiin.
- (15) Rekisteröinnin olisi mahdollistettava vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajille toiminnan harjoittaminen muissa jäsenvaltioissa sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella edellyttäen, että toimivaltaisten viranomaisten välillä on noudatettu asianmukaista ilmoitusmenettelyä.
- (16) Asianmukaiset seuraamukset ovat tarpeen niitä henkilöitä kohtaan, jotka harjoittavat vakuutus- tai jälleenvakuutusedustustoimintaa rekisteröitymättä, niitä vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksiä kohtaan, jotka käyttävät rekisteröitymättömien edustajien palveluja, ja sellaisia edustajia vastaan, jotka eivät noudata tämän direktiivin mukaisesti annettuja kansallisia säännöksiä.
- (17) Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö ja tietojenvaihto on olennaisen tärkeää asiakkaiden suojaamiseksi sekä vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan luotettavuuden varmistamiseksi yhtenäismarkkinoilla.
- (18) Asiakkaalle on olennaisen tärkeää tietää, antaako vakuutusedustaja, jonka kanssa hän asioi, neuvoja lukuisten vakuutusyritysten vai ainoastaan joidenkin vakuutusyritysten tarjoamista vakuutustuotteista.
- (19) Tässä direktiivissä olisi täsmennettävä, mitä velvoitteita vakuutusedustajilla olisi oltava asiakkaille annettavien tietojen osalta. Jäsenvaltio voi pitää voimassa tai ottaa käyttöön tiukempia säännöksiä, joita voidaan soveltaa niiden alueella toimintaansa harjoitaviin vakuutusedustajiin heidän asuinpaikastaan riippumatta, kunhan kyseiset tiukemmat säännökset ovat yhteisön oikeuden mukaisia, mukaan lukien tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista 8 päivänä kesäkuuta 2000 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY ("Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä")⁽¹⁾.
- (20) Jos vakuutusedustaja ilmoittaa antavansa neuvoja lukuisten vakuutusyritysten tuotteista, edustajan olisi aina esitettävä tasapuolinen ja riittävän laajan alan kattava analyysi markkinoilla tarjolla olevista sopimuksista. Lisäksi vakuutusedustajien olisi aina perusteltava antamansa neuvot.
- (21) Tarve vaatia tällaisia tietoja on vähäisempi, kun asiakkaana on yritys, joka etsii jälleenvakuutusta tai vakuutusta kaupallisten ja teollisten riskien kattamiseksi.
- (22) Jäsenvaltioissa on oltava sopivat ja tehokkaat valitus- ja oikaisumenettelyt, jotta vakuutusedustajien ja asiakkaiden väliset riidat voidaan ratkaista, soveltaen mahdollisuuksien mukaan jo käytössä olevia menettelyjä.
- (23) Jäsenvaltioiden olisi kannustettava tuomioistuinten ulkopuolisia julkisia tai yksityisiä sovitteluelimiä toimimaan yhteistyössä rajat ylittävien kiistojen ratkaisemiseksi, tämän kuitenkaan rajoittamatta asiakkaiden oikeutta nostaa kanne tuomioistuimissa. Tällä yhteistyöllä pitäisi pyrkiä erityisesti siihen, että kuluttaja voisi osoittaa valitukset toiseen jäsenvaltioon sijoittautunutta vakuutusedustajaa vastaan tuomioistuimen ulkopuoliseen sovittelimeen asuinjäsenvaltiossaan. Rahoituspalvelualan riitojenratkaisuverkoston (FIN-NET) perustaminen helpottaa kuluttajien toimintaa heidän käyttäessään rajat ylittäviä palveluja. Menettelyjä koskevissa säännöksissä olisi otettava huomioon tuomioistuinten ulkopuolisiin kuluttajariitoja ratkaiseviin elimiin sovellettavista periaatteista 30 päivänä maaliskuuta 1998 annettu komission suositus 98/257/EY⁽²⁾.
- (24) Tämän vuoksi direktiivi 77/92/ETY olisi kumottava,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Soveltamisala

- Tällä direktiivillä vahvistetaan jäsenvaltioon sijoittautuneiden tai sijoittautumaan aikovien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden vakuutus- ja jälleenvakuutusedustustoiminnan aloittamista ja harjoittamista koskevat säännöt.
- Tätä direktiiviä ei sovelleta vakuutus sopimuksia koskevia edustuspalveluja tarjoaviin henkilöihin, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - vakuutus sopimus edellyttää tietämystä ainoastaan tarjotusta vakuutusturvasta;
 - vakuutus sopimus ei ole henkivakuutus sopimus;
 - vakuutus sopimus ei kata vastuuriskejä;
 - kyseisten henkilöiden pääasiallinen ammattitoiminta on muu kuin vakuutusedustus;

⁽¹⁾ EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 115, 17.4.1998, s. 31.

e) vakuutus liittyy täydentävänä minkä tahansa tarjoajan toimittamaan tavaraan tai palveluun kun tällainen vakuutus kattaa:

i) kyseisen tarjoajan toimittamien tavaroiden viallisuuteen, katoamiseen tai vahingoittumiseen liittyvän riskin; tai

ii) matkatavaroiden vahingoittumisen tai katoamisen ja kyseiseltä tarjoajalta varattuun matkaan liittyvät muut riskit, vaikka vakuutus kattaa henkivakuutus- tai vastuuriskejä edellyttäen, että vakuutusturva on liitännäinen kyseiseen matkaan liittyviä riskejä koskevaan pääasialliseen vakuutusturvaan nähden;

f) vuotuisen vakuutusmaksun arvo ei ole suurempi kuin 500 euroa, ja vakuutussopimus on voimassa mahdolliset sopimuksen jatkamiset mukaan lukien enintään viisi vuotta.

3. Tätä direktiiviä ei sovelleta yhteisön ulkopuolella sijaitsevia riskejä ja sitoumuksia koskeviin vakuutus- ja jälleenvakuutusdustuspalveluihin.

Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden lainsäädäntöön, joka koskee sellaisten kolmanteen maahan sijoittautuneiden vakuutusdustajien harjoittamaa vakuutus- ja jälleenvakuutusdustustoimintaa, jotka työskentelevät jäsenvaltioiden alueella palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella, edellyttäen, että varmistetaan yhtäläinen kohtelu kaikille henkilöille, jotka harjoittavat tai ovat saaneet oikeuden harjoittaa vakuutusdustamista kyseisillä markkinoilla.

Tällä direktiivillä ei säännellä kolmansissa maissa harjoitettavaa vakuutusdustustoimintaa eikä muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 24 päivänä heinäkuuta 1973 annetussa ensimmäisessä neuvoston direktiivissä 73/239/ETY⁽¹⁾ ja henkivakuutuksen ensivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 5 päivänä maaliskuuta 1979 annetussa ensimmäisessä neuvoston direktiivissä 79/267/ETY⁽²⁾ määriteltyjen yhteisön vakuutus- ja jälleenvakuutusyritysten vakuutusdustajien välityksellä kolmansissa maissa harjoittamaa toimintaa.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1) 'vakuutusyrityksellä' yritystä, joka on saanut virallisen toimiluvan direktiivin 73/239/ETY 6 artiklan tai direktiivin 79/267/ETY 6 artiklan mukaisesti;

⁽¹⁾ EYVL L 228, 16.8.1973, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/13/EY (EYVL L 77, 20.3.2002, s. 17).

⁽²⁾ EYVL L 63, 13.3.1979, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/12/EY (EYVL L 77, 20.3.2002, s. 11).

2) 'jälleenvakuutusyrityksellä' sellaista muuta yritystä kuin vakuutusyritystä tai kolmannen maan vakuutusyritystä, jonka pääasiallisena toimintana on ottaa kannettavakseen vakuutusyrityksen, kolmannen maan vakuutusyrityksen tai muiden jälleenvakuutusyritysten luovuttamia riskejä;

3) 'vakuutusdustuksella' esittelemistä, ehdottamista tai muuta vakuutussopimusten tekemiseen liittyvää valmistelevaa toimintaa tai tällaisten sopimusten tekemistä, tai avustamista vakuutussopimuksen hoidossa ja täyttämässä erityisesti vahinkotapauksissa.

Vakuutusyrityksen tai kyseisen vakuutusyrityksen vastuulla toimivan vakuutusyrityksen työntekijän harjoittamaa tällaista toimintaa ei pidetä vakuutusdustuksena.

Vakuutusdustuksena ei pidetä tietojen antamista satunnaisesti muun ammattitoiminnan yhteydessä, edellyttäen, että toiminnan tarkoituksena ei ole auttaa asiakasta tekemään tai soveltamaan vakuutussopimusta, eikä ammattimaista vakuutusyrityksen vahingonselvittelyä tai vahingonarviointi- ja -korvaustoimintaa;

4) 'jälleenvakuutusdustuksella' esittelemistä, ehdottamista tai muuta jälleenvakuutussopimusten tekemiseen liittyvää valmistelevaa toimintaa, tai tällaisten sopimusten tekemistä tai avustamista jälleenvakuutussopimuksen hoidossa ja täyttämässä erityisesti vahinkotapauksissa.

Jälleenvakuutusyrityksen tai jälleenvakuutusyrityksen työntekijän, joka toimii kyseisen jälleenvakuutusyrityksen vastuulla, toimintaa ei pidetä jälleenvakuutusdustuksena.

Jälleenvakuutusdustuksena ei pidetä tietojen antamista satunnaisesti muun ammattitoiminnan yhteydessä, edellyttäen, että toiminnan tarkoituksena ei ole auttaa asiakasta tekemään tai soveltamaan jälleenvakuutussopimusta, eikä ammattimaista jälleenvakuutusyrityksen vahingonselvittelyä tai vahingonarviointi- ja -korvaustoimintaa;

5) 'vakuutusdustajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka korvausta vastaan aloittaa vakuutusdustuksen tai harjoittaa sitä;

6) 'jälleenvakuutusdustajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka korvausta vastaan aloittaa jälleenvakuutusdustuksen tai harjoittaa sitä;

7) 'sidoksissa olevalla vakuutusdustajalla' henkilöä, joka harjoittaa vakuutusdustusta yhden tai usean vakuutusyrityksen nimissä ja lukuun, jos vakuutusdustukset eivät kilpaile toistensa kanssa, mutta joka ei peri vakuutusmaksuja eikä asiakkaalle tarkoitettuja korvauksia ja jonka toiminta tapahtuu kunkin yhtiön tuotteiden osalta täysin kyseisten vakuutusyritysten vastuulla.

Sidoksissa olevalla vakuutus edustajalla tarkoitetaan myös henkilöä, joka yhden tai usean vakuutusyrityksen vastuulla niitä koskevien tuotteiden osalta harjoittaa vakuutus edustusta pääasiallisen ammatillisen toimintansa lisäksi, jos vakuutus täydentää kyseisen pääasiallisen toiminnan puitteissa toimitettavia tavaroita tai palveluja, ja joka ei peri vakuutusmaksuja eikä asiakkaalle tarkoitettuja korvauksia;

- 8) 'suurilla riskeillä' direktiivin 73/239/ETY 5 artiklan d kohdassa määriteltyjä riskejä;
- 9) 'kotijäsenvaltiolla':
 - a) jos edustaja on luonnollinen henkilö, jäsenvaltiota, jossa hänellä on asuinpaikka ja jossa hän harjoittaa toimintaa;
 - b) jos edustaja on oikeushenkilö, jäsenvaltiota, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, tai jos sillä ei kansallisen lainsäädännön mukaan ole sääntömääräistä kotipaikkaa, jäsenvaltiota, jossa sen keskushallinto sijaitsee;
- 10) 'vastaanottavalla jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, jossa vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajalla on sivuliike tai jossa kyseinen edustaja tarjoaa palveluja;
- 11) 'toimivaltaisilla viranomaisilla' viranomaisia, jotka jokainen jäsenvaltio nimeää 6 artiklan mukaisesti;
- 12) 'pysyvällä välineellä' välinettä, jonka avulla asiakas voi säilyttää hänelle henkilökohtaisesti osoitetut tiedot siten, että niitä voidaan käyttää myöhemmin tietojen tarkoituksen kannalta riittävän ajan, ja joka sallii säilytetyjen tietojen jäljentämisen muuttumattomina.

Pysyviä välineitä ovat erityisesti levykkeet, CD-ROM:it, DVD:t ja kuluttajan tietokoneen kovalevy, jolle sähköposti tallennetaan mutta niihin eivät sisälly Internet-sivustot, ellei kyseessä oleva sivusto täytä edellisessä alakohdassa esitettyjä kriteerejä.

II LUKU

REKISTERÖINNIN EDELLYTYKSET

3 artikla

Rekisteröinti

1. Vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajien on oltava 7 artiklan 2 kohdassa määritellyn toimivaltaisen viranomaisen rekisteröimiä kotijäsenvaltiossaan.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että vakuutus- ja jälleenvakuutus yritys tai muut elimet voivat tehdä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajien rekisteröimiseksi sekä 4 artiklan mukaisten vaatimusten soveltamiseksi niihin, tämän kuitenkin rajoittamatta ensimmäisen alakohdan soveltamista. Erityisesti vakuutus yritys tai vakuutus yritysten yhteenliittymä voivat rekisteröidä sidoksissa olevia vakuutus edustajia toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa.

Jäsenvaltioiden ei tarvitse soveltaa ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettua vaatimusta kaikkiin luonnollisiin henkilöihin, jotka työskentelevät yrityksessä ja jotka harjoittavat vakuutus- tai jälleenvakuutus edustustoimintaa.

Jäsenvaltioiden on rekisteröitävä oikeushenkilöt ja lisäksi merkittävä rekisteriin yrityksen johdossa olevien sellaisten luonnollisten henkilöiden nimet, jotka vastaavat vakuutus edustustoiminnasta.

2. Jäsenvaltiot voivat perustaa useampia kuin yhden rekisterin vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajille edellyttäen, että ne vahvistavat perusteet, joiden mukaisesti edustajat olisi rekisteröitävä.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava yhden palvelupisteen perustamisesta, jonka avulla näistä sähköisessä muodossa olevista ja jatkuvasti ajan tasalla pidettävistä eri rekistereistä peräisin olevat tiedot ovat helposti ja nopeasti saatavilla. Tästä palvelupisteestä on myös oltava saatavissa kaikkia kunkin jäsenvaltion 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia koskevat tunnistetiedot. Kyseisessä rekisterissä on ilmoitettava lisäksi maa tai maat, joissa edustaja toimii sijoittautumisen tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajien, sidoksissa olevat vakuutus edustajat mukaan lukien, rekisteröimisen edellytyksenä on 4 artiklassa säädettyjen ammatillisten vaatimusten täyttäminen.

Jäsenvaltioiden on myös huolehdittava, että ne vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajat, sidoksissa olevat vakuutus edustajat mukaan lukien, jotka eivät enää täytä kyseisiä vaatimuksia, poistetaan rekisteristä. Toimivaltaisen viranomaisen on säännöllisesti tarkistettava rekisteröinnin voimassaolo. Kotijäsenvaltion on tarvittaessa ilmoitettava asiaankuuluvin tavoin vastaanottavalle jäsenvaltiolle rekisteristä poistamisesta.

4. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myöntää vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajalle asiakirjan, jonka avulla ne, joita asia koskee, voivat tarkistaa 2 kohdassa tarkoitettua rekisteristä tai tarkoitetuista rekistereistä, että tämä on asianmukaisesti rekisteröity.

Tässä asiakirjassa on oltava ainakin 12 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettut tiedot sekä, kun kyse on oikeushenkilöstä, tämän artiklan 1 kohdan 4 alakohdassa tarkoitettun luonnollisen henkilön nimi tai tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden nimet.

Jäsenvaltion on vaadittava, että asiakirja palautetaan sen myöntäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle, kun vakuutus- tai jälleenvakuutus edustaja ei enää ole rekisteröity.

5. Rekisteröidyt vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajat voivat aloittaa vakuutus- tai jälleenvakuutus edustustoiminnan ja harjoittaa sitä yhteisössä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella.

6. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että vakuutusyritykset käyttävät ainoastaan rekisteröityjen vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien ja 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tuottamia vakuutus- ja jälleenvakuutusedustuspalveluja.

4 artikla

Ammatilliset vaatimukset

1. Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajilla on oltava edustajan kotijäsenvaltion määrittelemät asianmukaiset tiedot ja taidot.

Kotijäsenvaltiot voivat mukauttaa tietoja ja taitoja koskevia vaatimuksia vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien toiminnan ja tarjottujen tuotteiden perusteella, erityisesti jos edustajan pääasiallinen ammattitoiminta on muu kuin vakuutusedustus. Tässä tapauksessa asianomainen voi harjoittaa vakuutusedustajan toimintaa ainoastaan siinä tapauksessa, että tämän artiklan edellytykset täyttävä vakuutusedustaja tai jokin vakuutusyritys on ottanut täyden vastuun edustajan toimista.

Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että vakuutusyrityksen on tarkistettava 3 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, vastaavako niissä tarkoitettujen vakuutusedustajien tiedot ja taidot tämän kohdan ensimmäisen alakohdan vaatimuksia, ja annettava tarvittaessa koulutus, joka on näiden vakuutusedustajien tarjoamia tuotteita koskevien vaatimusten mukainen.

Jäsenvaltioiden ei tarvitse soveltaa tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua vaatimusta kaikkiin luonnollisiin henkilöihin, jotka työskentelevät yrityksessä ja jotka harjoittavat vakuutus- tai jälleenvakuutusedustusta. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kohtuullinen määrä vakuutustuotteiden välittämisestä vastaavista yritysten johdossa olevista henkilöistä sekä muu vakuutus- tai jälleenvakuutusedustukseen suoraan osallistuva henkilöstö osoittaa omaavansa tehtäviensä hoitamiseen tarvittavat tiedot ja taidot.

2. Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajien on oltava hyvämaineisia. Vähimmäisvaatimuksena on, ettei heistä saa olla vakaviin joko omaisuusrikoksiin tai muihin talousrikoksiin liittyvää merkintää rikosrekisterissä tai muussa vastaavassa kansallisessa rekisterissä eivätkä he saisi olla aiemmin konkurssiin asetettuja paitsi, jos heidän valtansa vallita omaisuuttaan on palautunut kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Jäsenvaltiot saavat sallia, että 3 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti vakuutusyritys tarkistaa vakuutusedustajien hyvän maineen.

Jäsenvaltioiden ei tarvitse soveltaa tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua vaatimusta kaikkiin luonnollisiin henkilöihin, jotka työskentelevät yrityksessä ja jotka harjoittavat vakuutus- ja jälleenvakuutusedustusta. Jäsenvaltioiden on

kuitenkin varmistettava, että tällaisten yritysten johdon rakenne ja vakuutus- tai jälleenvakuutusedustukseen suoraan osallistuva henkilöstö täyttää tämän vaatimuksen.

3. Vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajalla on oltava ammatillisesta virheestä aiheutuvan korvausvastuun kattamiseksi koko yhteisön alueella voimassa oleva ammatillinen vastuuvakuutus tai muu vastaava vakuus, jonka määrä on vähintään 1 000 000 euroa kutakin vahinkoa kohden ja yhteensä 1 500 000 euroa kaikkien vahinkojen osalta vuotta kohden, jollei vakuutusyritys, jälleenvakuutusyritys tai muu yritys, jonka puolesta vakuutus- tai jälleenvakuutusedustaja toimii tai on valtuutettu toimimaan, jo ole myöntänyt hänelle tällaista vakuutusta tai vastaavanlaista vakuutusta, tai jollei tämä yritys ole ottanut täyttä vastuuta edustajan toimista.

4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet asiakkaiden suojelemiseksi siltä, ettei vakuutusedustaja kykene siirtämään vakuutusmaksua vakuutusyritykselle tai korvaussummaa tai vakuutusmaksun palautusta vakuutetulle.

Nämä toimenpiteet voivat olla seuraavia:

- a) lainsäädännön säännökset tai sopimusmääräykset siitä, että asiakkaan edustajalle maksamia maksuja kohdellaan niin kuin ne olisi maksettu yritykselle ja että yrityksen edustajalle maksamat maksut katsotaan maksetuiksi asiakkaalle vasta, kun asiakas todella saa ne;
 - b) vaatimus, että vakuutusedustajan taloudellisen kantokyvyn on oltava pysyvästi 4 prosenttia vuotuisesta saatujen vakuutusmaksujen määrästä ja vähintään 15 000 euroa;
 - c) vaatimus, että asiakkaan rahoja siirretään täysin erillisten asiakastilien kautta ja että tällaisille tileille kirjattuja varoja ei voi käyttää muiden velkojien hyvittämiseksi konkurssitilanteessa;
 - d) vaatimus takuurahaston perustamisesta.
5. Vakuutus- tai jälleenvakuutusedustajan toiminnan harjoittaminen edellyttää, että tässä artiklassa vahvistetut ammatilliset vaatimukset täytetään pysyväällä tavalla.

6. Jäsenvaltiot voivat tiukentaa tässä artiklassa säädettyjä vaatimuksia tai asettaa alueellaan rekisteröidyille vakuutus- ja jälleenvakuutusedustajille muita vaatimuksia.

7. Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja määriä tarkistetaan määräajoin Eurostatin julkaisemassa Euroopan kuluttajahintaindeksissä tapahtuneiden muutosten ottamiseksi huomioon. Ensimmäinen tarkistus tehdään viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulon jälkeen ja sen jälkeen seuraavat tarkistukset viiden vuoden välein.

Määriä mukautetaan ilman eri toimenpiteitä korottamalla peruseuromäärää Euroopan kuluttajahintaindeksissä tämän direktiivin voimaantulon ja ensimmäisen tarkistuspäivän tai viimeisimmän tarkistuspäivän ja uuden tarkistuspäivän välisenä aikana tapahtuneen prosentuaalisen muutoksen verran ja pyöristämällä se ylöspäin lähimpään euroon.

5 artikla

Saavutettujen etuuksien säilyttäminen

Jäsenvaltiot voivat säätää, että henkilöt, jotka jo ennen syyskuun 1 päivää 2000 harjoittivat edustustoimintaa ja olivat rekisteröityjä ja joilla oli tämän direktiivin vaatimuksia vastaava koulutus ja kokemus, kirjataan perustettavaan rekisteriin automaattisesti, kun 4 artiklan 3 ja 4 kohdan vaatimukset täyttyvät.

6 artikla

Ilmoitus sijoittautumisesta tai palvelujen tarjoamisesta toisessa jäsenvaltiossa

1. Vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajan, joka aikoo ensimmäistä kertaa harjoittaa liiketoimintaa yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa palvelujen tarjoamisen vapauden tai sijoittautumisvapauden perusteella, on ilmoitettava siitä kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Näiden toimivaltaisten viranomaisten on kuukauden kuluessa kyseisestä ilmoituksesta tiedotettava vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajan aikomuksesta niille vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, jotka sitä haluavat, sekä tiedotettava tästä samanaikaisesti asianomaiselle edustajalle.

Vakuutus- tai jälleenvakuutus edustaja voi aloittaa liiketoimintansa kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona hän on kotijäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta saanut tiedon tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetusta tiedonannosta. Edustaja voi kuitenkin aloittaa toimintansa välittömästi, jos vastaanottava jäsenvaltio ei halua saada asiasta tietoa.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, että ne haluavat saada tietoja edellisen kohdan mukaisesti. Komissio ilmoittaa tästä vuorostaan kaikille jäsenvaltioille.

3. Vastaanottavien jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa haluamansa toimet antaakseen tarkoituksenmukaisella tavalla tiedoksi ne vaatimukset, joiden mukaisesti yleisen edun vuoksi kyseistä liiketoimintaa niiden alueella on harjoitettava.

7 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä toimivaltaiset viranomaiset, joiden tehtävänä on huolehtia tämän direktiivin täytäntöönpanosta. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava tästä sekä mahdollisesta näiden tehtävien jaosta komissiolle.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten on oltava joko julkisia viranomaisia, kansallisen lainsäädännön mukaisia elimiä tai kansallisessa lainsäädännössä nimenomaisesti tätä varten valtuutettujen julkisten viranomaisten hyväksymiä elimiä. Ne eivät saa olla vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksiä.

3. Toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava kaikki tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat valtuudet. Kunkin jäsenvaltion on, jos sen alueella on useita toimivaltaisia viranomaisia, edistettävä niiden tiivistä yhteistyötä auttaakseen niitä suorittamaan tehtävänsä tehokkaasti.

8 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä asianmukaisista seuraamuksista, joita sovelletaan jos henkilöä, joka harjoittaa vakuutus- tai jälleenvakuutus edustusta, ei ole rekisteröity jossakin jäsenvaltiossa ja jota ei tarkoiteta 1 artiklan 2 kohdassa.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä asianmukaisista seuraamuksista sellaisten vakuutus- tai jälleenvakuutusyrityksien osalta, jotka käyttävät sellaisten henkilöiden vakuutus- tai jälleenvakuutus edustuspalveluja, joita ei ole sitä varten rekisteröity jossakin jäsenvaltiossa ja joita ei tarkoiteta 1 artiklan 2 kohdassa.

3. Jäsenvaltioiden on säädettävä asianmukaisista seuraamuksista, joita sovelletaan, jos vakuutus- tai jälleenvakuutus edustaja ei noudata tämän direktiivin mukaisesti annettuja kansallisia säännöksiä.

4. Tämä direktiivi ei vaikuta vastaanottavien jäsenvaltioiden oikeuteen toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä ehkäistäkseen yleisen edun vuoksi antamiensa säännösten tai määräysten vastaista toimintaa alueellaan tai rangaistakseen siitä. Tähän kuuluu mahdollisuus estää rikkomuksia tehneitä vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajia aloittamasta uutta liiketoimintaa näiden jäsenvaltioiden alueella.

5. Toteutetut toimenpiteet, joihin kuuluu seuraamuksia tai vakuutus- tai jälleenvakuutus edustajan toiminnan rajoittamista, on perusteltava asianmukaisesti ja niistä on ilmoitettava asianomaiselle edustajalle. Tällaisista toimenpiteistä on oikeus valittaa tuomioistuimeen niistä päätöksen tehneessä jäsenvaltiossa.

9 artikla

Tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä

1. Eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä varmistaakseen, että tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan asianmukaisesti.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on vaihdettava tietoja sellaisista vakuutus- ja jälleenvakuutus edustajista, joihin on kohdistettu 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu seuraamus tai 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu toimenpide, jotka saattavat johtaa tällaisten edustajien rekisteristä poistamiseen. Lisäksi toimivaltaiset viranomaiset voivat vaihtaa toistensa pyynnöstä asiaankuuluvia tietoja.

3. Kaikkia henkilöitä, joiden on tämän direktiivin yhteydessä vastaanotettava ja annettava tietoja, koskee salassapitovelvollisuus muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta sekä direktiivien 73/239/ETY ja 88/357/ETY muuttamisesta (kolmas vahinkovakuutusdirektiivi) 18 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/49/ETY⁽¹⁾ 16 artiklassa ja henkivakuutuksen ensivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta sekä direktiivien 79/267/ETY ja 90/619/ETY muuttamisesta (kolmas henkivakuutusdirektiivi) 10 päivänä marraskuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/96/ETY⁽²⁾ 15 artiklassa säädetyllä tavalla.

10 artikla

Valitukset

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että otetaan käyttöön menettelyjä, joita hyödyntäen asiakkaat ja muut asianosaiset sekä erityisesti kuluttajajärjestöt voivat tehdä valituksia vakuutus- ja jälleenvakuutusdustajista. Kaikissa tapauksissa on varmistettava, että valituksiin vastataan.

11 artikla

Riitojen ratkaisu tuomioistuineläytöksen ulkopuolella

1. Jäsenvaltioiden on edistettävä asianmukaisten ja tehokkaiden valitus- ja oikaisumenettelyjen käyttöönottoa vakuutusdustajien ja asiakkaiden välisten riitojen ratkaisemiseksi tuomioistuineläytöksen ulkopuolella soveltuvin osin käyttäen jo olemassa olevia elimiä.

2. Jäsenvaltioiden on kannustettava näitä elimiä olemaan yhteistyössä rajat ylittävien riitojen ratkaisemisessa.

III LUKU

VAKUUTUSEDUSTAJIEN ANNETTAVAT TIEDOT

12 artikla

Vakuutusdustajan antamat tiedot

1. Vakuutusdustajan on annettava asiakkaalle ennen alustavan vakuutus sopimuksen tekemistä, sekä tarvittaessa sitä muutettaessa tai uusittaessa, ainakin seuraavat tiedot:

- henkilöllisyytensä ja osoitteensa;
- rekisteri, johon hänet on merkitty, ja keinot rekisteröinnin tarkistamiseksi;
- omistaako hän suoraan tai välillisesti yli 10 prosentin osuuden jonkin tietyn vakuutusyrityksen äänimäärästä tai pääomasta;
- omistaako jokin tietty vakuutusyritys tai tällaisen yrityksen emoyritys suoraan tai välillisesti yli 10 prosentin osuuden vakuutusdustajan äänimäärästä tai pääomasta;

⁽¹⁾ EYVL L 228, 11.8.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/64/EY (EYVL L 290, 17.11.2000, s. 27).

⁽²⁾ EYVL L 360, 9.12.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/64/EY.

e) 10 artiklassa tarkoitetuista menettelyistä, joiden avulla asiakkaat ja muut asianosaiset voivat tehdä valituksia vakuutus- ja jälleenvakuutusdustajista, ja tarvittaessa tiedot 11 artiklassa tarkoitetuista tuomioistuineläytöksen ulkopuolisista valitus- ja oikaisumenettelyistä.

Vakuutusdustajan on lisäksi ilmoitettava asiakkaalle tarjotun sopimuksen osalta:

- antaako hän 2 kohdassa tarkoitettua tasapuolisen analyysin antamista koskevaan velvoitteeseen perustuvia tietoja; tai
- onko hänen sopimusvelvoitteen nojalla työskenneltävä vakuutusdustusalalla yksinomaan yhden tai useamman vakuutusyrityksen kanssa. Tällöin hänen on asiakkaan pyynnöstä ilmoitettava kyseisten vakuutusyritysten nimet; taikka
- että hän ei sopimusvelvoitteen nojalla ole velvollinen toimimaan vakuutusdustusalalla yksinomaan yhden tai useamman vakuutusyrityksen kanssa ja että hän ei anna neuvoaan 2 kohdassa tarkoitettua tasapuolisen analyysin antamista koskevan velvoitteen perusteella. Tällöin hänen on asiakkaan pyynnöstä ilmoitettava niiden vakuutusyritysten nimet, joiden kanssa hän saa työskennellä ja työskentelee.

Jos tietty tieto toimitetaan ainoastaan asiakkaan pyynnöstä, asiakkaalle on ilmoitettava, että hänellä on oikeus pyytää tätä tietoa.

2. Kun vakuutusdustaja ilmoittaa asiakkaalle antavansa tasapuoliseen analyysiin perustuvia neuvoja, hänen neuvonsa on pohjautettava riittävän monien markkinoilla tarjolla olevien vakuutus sopimusten analyysiin, jotta hän pystyy suosittelemaan asiakkaalle ammatillisten kriteerien pohjalta vakuutus sopimusta, joka täyttäisi asianmukaisesti asiakkaan tarpeet.

3. Ennen vakuutus sopimuksen tekemistä vakuutusdustajan on erityisesti asiakkaan antamien tietojen perusteella ainakin täsmennettävä kyseisen asiakkaan vaatimukset ja tarpeet sekä syyt, joihin asiakkaalle tietyn vakuutus tuotteen osalta mahdollisesti annetut neuvot perustuvat. Nämä tiedot on mukautettava suhteessa ehdotetun vakuutus sopimuksen monitahoisuuteen.

4. Edellä 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse antaa silloin, kun vakuutusdustaja edustaa suurten riskien vakuutuksia, eikä jälleenvakuutusdustajissa.

5. Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön tiukempia säännöksiä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja koskevista vaatimuksista, kunhan kyseiset säännökset ovat yhteisön oikeuden mukaisia.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen kansallisten säännöksensä.

Edistääkseen avoimuutta kaikin aiheellisin keinoin komissio varmistaa, että sille ilmoitetut tiedot kansallisista säännöksistä ilmoitetaan myös kuluttajille ja vakuutusdustajille.

13 artikla

Ilmoittamistavat

1. Kaikki asiakkaille 12 artiklan mukaisesti ilmoitettavat tiedot on annettava:

- a) kirjallisesti paperilla tai muulla asiakkaan saatavilla ja helposti käytettävissä olevalla pysyvällä välineellä;
- b) selkeästi ja täsmällisesti asiakkaan ymmärrettävissä olevassa muodossa;
- c) jollakin sitoumusjäsenvaltion virallisella kielellä tai osapuolten sopimalla muulla kielellä.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdan a alakohdassa säädetään, 12 artiklassa tarkoitetut tiedot voidaan antaa suullisesti asiakkaan sitä pyytäessä tai, kun vakuutusturvan voimassaolon välitön alkaminen on tarpeen. Näissä tapauksissa tiedot on annettava asiakkaalle 1 kohdan mukaisesti välittömästi vakuutus sopimuksen tekemisen jälkeen.

3. Puhelinmyynnin osalta asiakkaalle etukäteen annettujen tietojen on oltava rahoituspalvelujen etämyyntiä kuluttajalle koskevien yhteisön sääntöjen mukaisia. Lisäksi tiedot on annettava asiakkaalle 1 kohdan mukaisesti välittömästi vakuutus sopimuksen tekemisen jälkeen.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

14 artikla

Oikeus valittaa tuomioistuimeen

Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että tämän direktiivin nojalla annettujen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten perusteella tehdyistä, vakuutusedustajaa, jälleenvakuutusedustajaa tai vakuutusyrittäjästä koskevista päätöksistä voidaan valittaa tuomioistuimiin.

15 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 77/92/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna päivänä.

16 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan ennen 15 päivää tammikuuta 2005. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle välittömästi.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaus tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuista kysymyksistä antamansa lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset kirjallisina komissiolle. Tämän yhteydessä jäsenvaltioiden on toimitettava taulukko, josta ilmenevät tätä direktiiviä vastaavat kansalliset säännökset.

17 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

18 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 9 päivänä joulukuuta 2002.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

H. C. SCHMIDT